

„Brus“ izhaja 5. in 20. dan vsacega meseca. — Cena za vse leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld.
Posamične številke po 20 kr. — Inserati računijo se po 4 kr. petit-vrsta.

Trije dobri sveti.

(Poslovenil Radovan.)

(Konec.)

Jedva je bil Janez odšel, že si je najel sedež na velikem vozu, ki naj ga popelje v njegovo vas. Vozil se je dalje in dalje s culico na hrbtu, z dobrimi sveti v glavi in s trdnim namenom, da bode po teh svetih ravnal, kadarkoli bode mogoče.

Dospevši v podnožje visoke gore, kjer se je cesta po ridah vila kvišku, spomnil se je prvega sveta: „Kadar vidiš bližnico, prikrajšaj si s tem kos pota! in zdelo se mu je, da se mu je sedaj po njem ravnati.

„Ali se ne more tu gor? upraša voznika.

„Ali ne vidite, da je to jedva za koze?“

„Brez truda ni plačila“.

In Janez Premišljuj leze in pleza kvišku in se gori usede kraj ceste, da si odpočije in počaka na voz!

Voza ni bilo dolgo in Janez je že mislil, da ga ne dočaka. A ko naposled vendar zagleda, počakal je vendar še.

A kako je bil presenečen, ko vidi, da ima sprevodnik krvaveč nos, hlapec zlomljeno roko, a potovalci so vsi več ali manj pobiti. Mej potoma napali so jih bili zločinci, jih pretepli in oropali. Janez pa se je spominjal svojega gospoda, čegar svet ga je obvaroval te nezgode, in potoval je dalje.

Ker je hodil vedno po bližnicah, bil je vedno daleč pred vozom in tako tudi ni mogel natančno preračunati časa, kdaj pride do dobre gostilne. In tako ga je necega dne ujela noč v pustem, neobljudenem kraju. Po dolgem gledanju zagleda pri potu borno in razdrapano krčmo in dasi njena vnanjost ni bila vabeča, sklenil je vendar tukaj prenočiti in potrkal je. Slabo oblečen mož z lučjo v roci pride odpirat.

„Ali bi mogel prenočiti?“

„Da, gospod!“

Janez ustopi, sede k ognjišču, kjer je krčmar baš zajca pripravljaj. Razven krčmarja ni bilo žive duše v hiši. Janez je že hotel uprašati krčmarja, zakaj tako sam živi v tej puščavi, ko se spomni na svet, da se ni me-

šati v družih ljudij zadeve. Upraša torej, bode li kaj za večerjo?

„Da, imava tega zajca, vina in kruha?“ odvrne krčmar na kratko.

Ko je bil zajec pečen, porine krčmar mizo k ognjišču, stopi v kot, odpre zaklopna vrata in zakriči v klet „Pridi gori!“ Dasi je bil Janez hraber, ježili so se mu vendar lasje, ko je zagledal zaklopna vrata. Vsi strahovi starih pravljic in vse pripovedke ob umorih prišle so mu zopet na um. Strah njegov pa se je še pomnožil, ko se v odprtini pokaže grozno, razcapano strašilo, čegar udrti oči so bile strahom uprte vanj.

Strašilo bila je ženska, ki je bojzljivo prišla skozi vrata kvišku. Baš je hotel Janez zopet uprašati, kdo je ta nesrečna ženska in zakaj je v tako groznem stanju, ko se zopet domisli druzega svetu. In molčal je. Krčmar in gost usela sta se k večerji, prvi miren, drugi preplašen, oba molčeča. Včasih vrgel je krčmar okostnici košček kruha ali pa kost, katero je ženska hlastno požrla.

Ko so povečerjali, dvigne se krčmar, bacne žensko nazaj v klet, zaloputne in zapahne zaklopna vrata in se mirno usede na ognjišče. Zopet je našemu Janezu prišla skušnjava, zakaj z nesrečno ženo tako kruto ravna — a tretjič premagal je radovednost svojo in brzdal jezik. Kmalu potem šla sta oba spat, a razburjeni Janez vso noč ni niti očesa zatisnil. Prvikrat v svojem življenju je vso noč premišljal. Ko je napočil dan, je ustal, vzel svojo culico in hotel iti.

„Kaj vsklikne krčmar, „ne da bi znali pri kom ste prenočili?“

„Da!“

„Ste li bili zadovoljni v moji hiši?“

„Da!“

„Ali se vam ni nič čudnega zdelo?“

„Je li treba, to še vprašati?“

Z odprtima rokama bližal se je krčmar sedaj Janezu — ta pa se je umikal in pripravljaj na obrambo.

„Ne bojite se, prijatelj! vskliknil je skoro veselja se jokajoč krčmar. Dajte, da vas objamem! Vi ste človek, ki ga že štiri leta iščem. Vi ste mojej hiši povrnili mir, naju pa človeštvu.“

To bilo je tako mirno povedano, da se je Janez pustil objeti in poljubiti, a kolikor je tuli premišljaj, na to ni prišel, kako bi bil to dvoje bitij vrnil človeštvu. Krčmar mu je kmalu to pojasnil.

„Moja žena in jaz živela sva v miru in milosti božji v vasi daleč od tu, ko je po sosedovem umešavanji prišel nemir mej naju in sva se midva vsak dan tako prpirala in psovala, da se je hiša tresla. Vsled teh sporov nastal je v moji ženi najgloblji gnev proti meni in necega dne našel sem, da je bila skoro že na tem, postati mi nezvesta. Tedaj, blazen togote, prisegel sem, da se osvetim svoji ženi in da vsacega ubijem, kdor bi se mešal v moje zadeve, dokler necega dne ne naletim na človeka, ki se ne bode nikakor in na noben način umešaval v moje zadeve. — Preselil sem se v to puščavo, zaprl ženo v klet. Štiri leta že tako živim in toliko časa je že, da sem vsacega pobil in tam doli v svoje žene ječi pokopal, kdor je prestopil moj prag. Tudi vas bi bi a zadela ista usoda, da ste se le z jednim vprašanjem dotaknili mojih zadev!“

Ko se je Janez še stresel strahu, ki so mu ga prouzročile te besede, približal se je krčmar kleti in zaklical nežnim glasom: „Pridi gori, ljubljena žena, odpuščeno ti je, tvoje in moje muke so končane, jaz sem svoje prisege prost. Sedaj bodeš za zmirom prosta podzemeljske ječe; midva pojdeva sedaj v svojo lepo hišo v našo vas, to prekleto hišo tukaj pa požgem.“

Jokaje se veselja prilezla je okostnica iz jame. Krčmar odprl je omaro, vzal iz nje dragocenih oblek in začel ženo preoblačiti. Mej tem pa je Janez ostavil krčmo, ne da bi bil le za hip otresel se strahu. Pri ovinku na griči obrnil se je nazaj in videl, da je kričma že v plamenu in da sta mož in žena, držeč se za roki, napotila se proti vasi, koje zvonik se je svetil daleč tam v daljavi.

IV.

Tudi Janez zagledal je naposled veselja poln svoje vasi zvonik, ko so zvonovi baš zvonili „Ave Marijo“.

Te povesti pisatelj sam pozna, kaj se pravi, po dolgi odsotnosti zopet jedenkrat čuti zvonove, ki so razveseljevali naša otroška leta in stati pod zvonikom v čegar senci smo igrali — a s površnim opisom ne hotel bi skruniti čustva, kateremu je že celo knjigo posvetil, katero, če je ni okrasil s svojega duha biseri, jo je vendar rosil s svojimi solzami.

Veselje Janezovo ponohalo je kmalu. Polotila se ga je bojazen: Kaj, ko bi ženi bila že mrtva ali pa ljubezni poštenjaka nevedna? Zadnji dvom obtežil ga je bolj nego prvi, saj je človeštvo grozno sebično. Bila je že noč, ko je došel, a jasna mesečina nad vasjo, na ktere prvem konci je bila hiša Janezova, oziroma mežnarjeva. Sprednji del molel je na vrč s posebno gostim leščevjem. Tjakaj skril se je naš junak, da bi opazoval, kdo hodi v hišo in iz hiše in kdo bode v hiši imel opravka. Kmalu stopil je skrbno v svojega plašča kapuco zaviti duhovnik iz odprtih durij rekoč prav ljubeznivo za njim stopajočej ženski: „Na svid-nje, draga moja!“

Janez posegnil je po dolgem noži, ki si ga je bil zaradi večje varnosti takoj po ločitvi o l groznega krčmarja v bližnji vasi kupil. Premišljaj je le še to, ali naj najprej duhovnika, ali svojo ženo umori, ko mu šine svojega kapitana tretji svet v glavo: „Predno kaj storiš, uprašaj svojo blazino za svet“. Zato se je premagal in sklenil, kaj tacega kakor je osveta svoje časti, odložiti do jutri.

K temu pa se treba zatajiti — torej se bode zatajeval; Janez premišljaj je vedno bolj. Skočil je z vrta k vratam in potrkal. Njegova žena prišla je takoj in hipoma ga spozn avši obsula ga s tisoč dokazi ljubezni, Janez pa je poljube vračal z dna srca.

„Nehvaležneš, rekla mu je, sedem let ne pisati! Nič nam naznaniti ali si živ ali mrtev!“

„Ti si isto storila!“

„O, lažnjivec ti! Moj oče in jaz pisala sva nad dvajset pisem a nikdar dobila odgovora!“

„Niti jednega pisma nisem dobil.“

„Pa sva vender vselej napisala ime Janez Fernandez!“

„Da, a mene zovejo le Janez Premišljaj!“

„O, to je lepa šala!“

„In kam sta pošiljala pisma?“

„Kam — tja, kjer si bil!“

„Jaz sem bil vedno v tej vasi!“

„Oj kako galantno! Toda ti si lačen in bi rad večerjal, kaj ne?“

„Da, da, malo!“

„Ko pridejo oče, bodedo večerjali.“

Janezova žena, ki je bila še jako mlada, začela je pogrinjati mizo in pripravljati večerjo. V ta hip potrka nekdo na vrata, mlada žena vzame luč in gre odpirat rekoč: „To so moj oče!“ Misliti si moremo jezo Janezovo, ko vidi, da prihaja po stopnicah duhovnik, ki je že spodaj plašč odložil in kateri se mu je zlele isti, ki je poprej odšel.

Svojega gospoda svet pozabivši zgrabi zopet nož, a ga z veselim krikom vrže na tla in objame prišleca. Ta ni bil nihče drugi, nego bivši cerkvenik, ki je pa mej tem bil blagoslovljen in je župnik postal. Useli so se k mizi. Janez prinesel je vse tri torte, povedal zgodovino svojih treh svetov, in da so ga stali trideset tisoč realov.

Njegovemu tustu se to ni preveč zdelo, žena pa je bila skrajno nesrečna: Toliko denarja imeti, sedaj pa brez solda — le ženske hoté v nekaterih rečeh učiti in vender neso ženske baš neumne!

„Torej“ reče Janez, poskusimo te torte, ki mi jih je kapitan posebno priporočal.“

Ko svojo nareže, pade deset tisoč realov v zlatu iz nje!

Zdaj hitita žena in tast rezati in vsacemu se izpod noža zabliskne jednaka vsota.

Ne treba praviti, da je večerja bila vesela in zabeljena.

Kar pa morda ni posebno okusno, čemur nedostaje soli, to je ta dogodbica, katero sem napisal, kakor sem jo na cesti našel, kaj pa! glava, kakor moja . . . , pozabil sem popolnoma na gospe sosede sol.

Izidorja Muzloviča premišljevanja.

„Taran-balta sekira!“ vskliknil bi bil pokojni Davorin Trstenjak, da je še doživel imenovanje dr. Bocka na deželni bolnici v Ljubljani. A ni ga več mej nami. Šeta se v rajskih višinah s pokojnimi našimi prvaki in meni se dozdeva, kakor da jih čujem govoriti:

Prešeren: Ali vam nisem pel, da le tujcem sreče svit v krajni žari. „Ošabno nosjo ti po konci glave?“

Simon Jenko: Saj sem jaz tudi že pel, da je stari, čmerni Karon Ljubljani nadel ime „ričet“. Ali nisem dobro pogodil?

Janez Bleinweis: Poprej ga nisem hotel razumeti, sedaj ga pa v resnici ne umejem.

Jurčič: (Čita v Tugomeru).

„Slovenci so mehki ljudje, to znam, k t lipov les: bogá in besa režeš od tega lesa. . . . (Nevoljno mrmraje vrže knjigo v stran).

Zarnik: Nekdaj smo se v „untere Abtheilung“ učili: „riba — Fisch, miza — Tisch“, zdaj pa bo treba: še „kozel — Bock, pal'ca — Stock.“

Levstik (k Lesarju): „Saj veš, meni ste 300 gld. snedli, a to še ni bilo nič. Zdaj je pa že vražji „žigelštajn“! Samo jedenkrat bi jim rad povedal, kar jim gre.“

Toman: „Le pomirite se! Saj vse nič ne pomaga, zdaj je vse drug rod tam doli. Veseli bodimo, da smo tukaj na toplem.“

Na to nastal je smeh in daljšega pogovora nesem več razločeval, zato pa hočem ob kratkem prav mirno razložiti zgodovino imenovanja Bockovega.

Deželna bolnica v Ljubljani bila je že od nekdam in iz lahko umevnih vzrokov po večini nemška, sedaj pa je prava filijala nemškega „Schulvereina“, kajti na njej poslujejo vodja dr. Valenta, dalje dr. Fux, dr. Dornig in sedaj dr. Bock, pristni Nemci od nog do glave. Naravno bi bilo, skrbeti za to, da se to razmerje predrugači, zboljšajo pa tudi odnošaji v bolnici v obče, kajti ta zavod, ki bi imel biti vzgleden, ima le preveč nedostatkov, o katerih bomo govorili, ko bode primernejš čas. A doslej se v tem oziru ni nič zgodilo, marveč dosledno se deluje proti temu, da bi na tem zavodu polagoma imeli same domače moči, torej tudi svoj izključni uradni jezik.

Ko je pred leti doktor - narodnjak prosil, naj mu dajo sobo, da bode ondu brezplačno bolnike zdravil, ol-

reкло se mu je, češ: sedaj ni potreba, morda pozneje, ko pridejo „norci vuu“. Ko pa nekaj let pozneje pride dr. Bock „aus Liebe zum Lande Krain“ v Ljubljano, je bilo h kratu vse mogoče. Dr. Fux prepustil mu je takoj oftalmologični del, da bi tako somišljeniku Nemcu pogladil pot do primarijata. Ko se je deželni odbornik dr. V. na to ogorčil in se mu je reklo, da Bock najbrž hrepeni po primarijatu, rekel je dr. V. odločno: Za to pa mi nemamo denarja.

Kmalu potem razpravljala se je ta zadeva v deželnem zboru, kakor je čitateljem itak znano. Manj znano pa jim bode naslednje: Par mesecev pozneje pride dr. V., ki je v deželnem zboru proti Bocku glasoval, k narodnjaku dr. J. v stanovanje nagovarjat ga, naj za oftalmologični oddelek uložil ponudbo. „Stem nas spravi iz zadrege, ker Bocka nečemo in ne bomo nastavili. To bi bila sramota, ko bi Nemca nastavili.“ Po daljšem prigovarjanji in podarjanji, da je prošnjo uložiti takoj, ker je to velevažno, pripravil je dr. J. res k temu, da se je ponudil, da prevzame oddelek brezplačno.

Prišel je potem še po spričevali dr. Arlta in dr. Ederja, prišel še dva druga pota, jedenkrat celo vzel dr. J. seboj v prisilno delavnico, da je ondu pregledaval za trahomom obolele kaznjence in tem povodom rekel: „Bock ne sme misliti, da je on sam tukaj, on mora videti, da imamo izvežbanega narodnjaka“ i. t. d. Ker bi vse bilo za moj prostor preobširno, zatorej na kratko le toliko: Ako je bil deželnega zbora sklep, da se ima dr. Bock imenovati — kar pa ni res — čemu zavajati poštenega rodoljuba na led, da piše ponudbo, katere bi sicer ne bil, čemu govoriti proti Nemcu in protestantu Bocku? Čemu iskati in nadlegovati še narodnega kompetenta, ako je bil dr. Bock menda že v materinem telesu za to mesto predistiniran?

Vsi izgovori v tej zadevi so silno jalovi. Deželni zbor je sklenil: deželni odbor imenuj po nasvetu bolniškega vodstva primarija za oftalmologični oddelek. S tem še ni rečeno, da mora biti baš Nемец Bock imenovan in izraz: „po nasvetu bolniškega vodstva“ tudi še ni „suprema lex“. Nasvet je nasvet in nasvetu nasproti lahko deželni odbor postopa, kakor vsak drug človek, kakor se sicer postopa s takozvanimi terno-predlogi. Ko bi bil bolniškega vodstva nasvet neovrgljiv, potem bi deželnega odbora sploh ne bilo treba. Tako daleč pa še nismo. Ako je nasvet pravi, se vsprejme, sicer pa zagrne s plahto pozabljivosti. To je jedino pravo. Zato se ne sme govoriti, niti pisati „nismo mogli“, marveč pisati bi se imelo „nismo hoteli“ imenovati družega nego dr. Bocka.

Saj je pa tega imenovanja tudi v polni meri vreden. Prvič je Nемец po rodu in po mišljenji, in to je že nekaj. Drugič je pristaš nemškega šulferajna in ob novem letu svoje sicer revežem namenjeno darilo poklanja temu društvu in skrbi celo za to, da se to po listih objavlja. To močno zanj govori, kajti, da ni šulferajna, bi tudi družbe sv. Cirila in Metoda ne bilo in tako dalje cum gratia ad infinitum.

S tem je v kratkem povedana dogodba, kako smo v svoji brezmejni modrosti(?) sami sebe dregnili v obraz. In s tem je ne samo dovolj, to je veliko preveč!

Njejj!

Kedär ugasnilo okó
Možú je, ki je bil mi oče,
Naznánilo ti vest tužnó
Srcé je moje jokajoče.

A nisi se solzila ti,
Tolažbe nisi mi poslála!
K zabavam si hodila ti,
Smejála se in pa plesála!

Ko bil pred dnevi je tvoj god,
Zapela ti je lira moja,
A ni mi došla od nikód
Nikákeršna zahvala tvoja!

Ko danes, na Ivánov dan
Godóvno svoje jaz praznujem,
Moj duh je tužen in temán:
Čestitke tvoje pogrešujem!

Kaj znači da ravnanje to,
Zares ni téško mi umeti:
Srcé je tvoje zdaj hladnó,
Vezí med nama hočeš stréti!

A dá-si me ne ljubiš ti
In sem na veke te izgúbil:
Do konca žalnih svojih dnij
Na té bom pómnil in te — ljubil...

Tehomil.

Smešnice o Lemberžanih.

Pripovedoval star Lemberžan. Zapisal Rok D. Gorski.

(Konec.)

8.

Šli so bili Lemberžani polhe lovit. Da bi pa dosegli do polšje luknje, katera je bila precej visoko v nekem drevesu, stopili so drug drugemu na rame, da je mogel tisti, ki je najvišje stal, poseči v luknjo. Ko otiplje polha, veselo zavpije: „Hoho, jednega že imam!“ Ko najspodnjejši, kateri je moral vse druge na ramah držati, to zasliši, meni, da je sedaj že vse gotovo, in spodmakne ramena, da so vsi drugi na tla popadali le najvišji je za roko, katero je še v polšji luknji držal, obvisel na drevesu.

Da bi ta mogel z drevesa, metali so mu tovariši sekiro navzgor, da bi mu roko odsekali, spodaj pa so mu nastavili brano narobe, da bi z drevesa padši na branjkih obvisel in se toraj na trdi zemlji ne udaril.

9.

Nekje v gori so bili Lemberžani našli solno rudo. Tedaj poslali so župana, naj kot izvedenec sol poskusi, in presodi, bi se li trud izplačal pridobivati jo, ali ne.

Župan gre v goro in jame z jezikom domnevano sol med kamenjem okušati. Tam vmes je pa ležala kača, katere župan ni bil opazil, in ga je ugriznila v jezik, da si je župan gotovo priznati moral, da tako žarke soli še ni nikoli okusil.

So li Lemberžani potem šli v goro sol kopat, o tem mi niso hoteli nič povedati.

10.

Rekli so Lemberžani: „Postavili si bomo tako hišo katera ne bode imela nič oken, a bode vedno svetloba v njej. Za tako umetno stavbo nas bodo vsi zavidali in nas za „kunštne“ imeli, kajti take hiše, katera bi bila brez oken svetla, ni na celem svetu.“

Rečeno storjeno. Pokličejo tesarje, in kmalu je bila hiša brez oken gotova. Da bi bila pa tudi svetla, nosili so Lemberžani svetlobo v vrečah, v njo. To pa tako-le: Vsak si je vzel vrečo, šel ž njo na prosto in jo je poddržal proti solncu. Potem je pa vrečo hitro zavezal, jo zanesel v hišo in odvezavši jo, je stresel svetlobo iz nje. Usoda je pa hotela, da jim je vsa „prinešena“ svetloba pri vratih ven ušla, zatoraj niso mogli svojega prvotnega načrta izvršiti in so bili prisiljeni hišo z okni preskrbeti, če so hoteli svetlo imeti. Naročijo toraj nekemu tesarju, naj naredi okna na hišo. Tesar jim to obljubi, in jim še posebej naroči, naj se čez dva dni vsi v omenjeni hiši snidejo, da jim bo pokazal, kako se okna delajo.

Čez dva dni, ko so se Lemberžani v hiši brez oken zbrali, pride tesar in se meni nič tebi nič v leseno steno zaleti, in glej! takoj se je v steni naredila luknja, za okno zadosti velika. Zvijajč je bil namreč po noči, ko ga ni nikdo videl, steno toliko nažagal, da je bilo le majhnega truda treba, da je izrezek ven odletel. Potem reče strmečim Lemberžanom: „Glejte, vsak naj se tako z glavo zaleti v steno, ko sem se sedaj jaz, pa bodo kmalu okna gotova in vas ne stane tesar ni krajcarja, mizar vam pa potem drugo naredi, kar je še za okna treba.“

Lemberžani slušajo njegov svèt in jamejo z vso močjo z glavami v steno treskati. Kako dolgo so se potem z glavami v steno zaletavali, in če so na tak način kaj luknenj v steno naredili, o tem poročila molčé.

Dober pomoček proti žalosti.

Neka duhovita gospa, katera je otroke posebno rada imela, videla je pri nekem trgovci dvoje otrok prav resnih obrazkov. „Vaša dečaka sta zelo žalostna?“ vprašala je mater.

„Ah gospa“, odgovori poslednja, „mi ju tepemo zadosti, da bi ju tega odvadili, pa vse nič ne pomaga.“

Gorski.

Tudi „verska“ podlaga.

„Dober dan, botrica, kako pa kaj?“

„Kaj še uprašáš? Ti in tvoje numere! Dve maši sem pláčala, k Mariji Pomagaj sem se obljubila, pa še pri piki ni nobene.“

Iz „Domoljuba“.

Zavoljo goljufije pri posojilnici v Ormoži so pri porotnih sodbah v Celji bili obsojeni štirje možje, ki so z izmišljenimi imeni hoteli dobiti posojila. Kazni so kaj čudne, „Domoljub“ v 22. številki, str. 257. našteva jih namreč tako-le:

„Posestnik Jakob Slana v Godémarcih, star 45 let, bo delal pokoro 3 leta; nágornjak Mihál Vrbnjak, star 45 let, doma v Godémarcih, sedel bo 2 leti; posestnik Alojzij Špindlar v Drakovcih, bo svojo in tovarišev pregreho premišljeval 1 leto, a 51 let stari hlapec Ivan Stanjko v Vičkovcih bo kašo pihal 5 mesecev.“ **Andrej Kalan bo pa 14 dni fižol zbiral.** (Op. stavčeva.)

Moje sanje.

Denašnja noč imèl sem sèn krasán,
Oj sèn krasán kot prej nobeden dan!
Porôko svojo praznoval sem z njó,
Ki davno že jo ljubim presrčno,
Z devíco, še v najlepšem cvetu let,
Ki je miléjše nema širi svet...
Minole so gostí, prišla pod mrak
Tjà na postajo čakati sva na vlak,
Da naju pelje v diko laških mest,
Ki zéninov je rádot in nevést.
Krog naju zbor drugóv je in družíc,
Došedših z nama, stal veselih lic;
Vsakdó čutilom dájal je izráz,
Da sem presrečnega se čutil jaz,
Da gnala je nevesti v lice kri,
Da stídnó je povéšala oči...
Naénkrat járno pa zapoje zvon,
Vzbudí iz sanj me lepíh njega dón:
Domá v postélji léžal sem bolán,
A ljubico pokriva grob hladán...

Tehomil.

Narodne zastavice.

(Zapisal Radovan.)

Kateri svetnik je živ v cerkvi? — (*Ki ima črva v sebi.*)
Zakaj je cerkev v vasi? — (*Ker ne more biti vas v cerkvi.*)

Kdo ima največ otrok? — (*Učitelj.*)
Kdo ima prste brez nohtov? — (*Rokovica.*)
Kaj je v cerkvi svinjskega? — (*Ščetina na koprilniku.*)
Katera palica je najtrši? — (*Beraška.*)
Kdaj se seno kosi? — (*Nikoli, kosi se le trava.*)
Prede pa nič ne naprede? — (*Mačka.*)
Oče zagorel, mati široka, otroci oblizani? — (*Pisker, skleda, žlice.*)

Nikdar ga ni bilo, nikoli ga ne bode, sedaj pa je? — (*Današnji dan.*)

Ne jé, pije pa? — (*Goba.*)
Ljuknica pri ljuknjici, pa vender vodo drži? — (*Slamnata streha.*)

Šest nog ima, pa po štirih hodi? — (*Konjik.*)
Dva brata sta, jeden je moj strijc, kdo je drugi? — (*Moj oče.*)

Dva brata, jeden popek? — (*Žrebelj pri škarnicah.*)
Pet glav pa samo štiri dihajo? — (*Mrlič in nosilci.*)
Sto in sto oblačil, pa nobenega ševa (štiha)? — (*Kurje perje.*)

Bog duše neče, zemlja pa kostij ne. Kaj je to? — (*Razbit lonec.*)

Dva očeta in dva sina ubili so tri zajce, a je vsak ubil po jednega zajca. Kako to? — (*Na lovu bili so: Ded, oče in sin.*)

V redutni dvorani.

Branko: Kaj misliš, kdo je v zbornici najmočnejši?

Stanko: (Si ogleda zbornico, naposled pa pravi:) Jaz bi mislil, da Hinko Kavčič, le poglej, kakšen korenjak je!

Branko: Ne boš! Jaz poznam še jačjega.

Stanko: Morda deželni glavar, on je tudi prave korenjaške postave?

Branko: Tudi on ne.

Stanko: Kaj pa ko bi bil Dragoš, saj brke ima zelo „regomentne“?

Branko: Že vidim, da ne uganeš. Torej čuj! Dr. Schaffer je najmočnejši!

Stanko: To je pa preneumno!

Branko: Preneumno, a žal, resnično! Dr. Schaffer je in ostane najmočnejši. On sam je od nemške stranke v deželnem odboru, pa ima vender večino.

Telegrami „Brusu“:

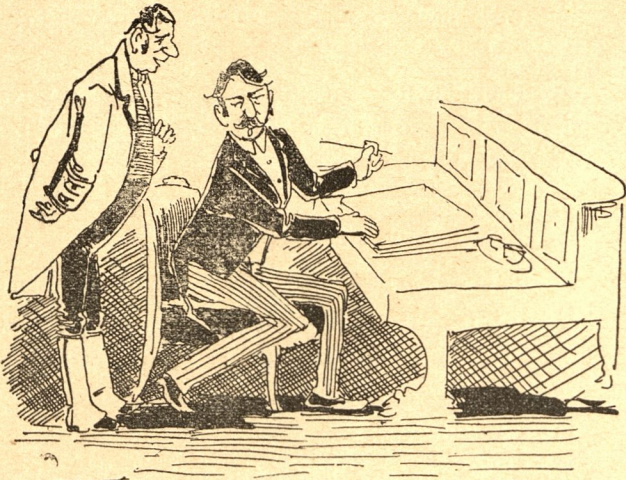
Sežana: C. kr. okrajni glavar, E. vitez H., umirovljen. Vsled tega velika žalost, posebno mej učiteljstvom. Znani „pisatelj“ mej kraškimi učitelji pa se je na glas razjokal, ko je zvedel o umirovljenji gosp. H. Potem se je zaprl v svojo sobico ter zložil globokočutno elegijo „dobrotniku“ svojemu v slovo.

Sežana: C. kr. okrajni glavar, E. vitez H. rekel je svojedobno učitelju-literatu: „Glauben Sie nicht, dass Sie schon Berechtigung zur Schriftstellerei haben, wenn Sie die Grammatik von Levstik in Janežič kennen. Sie sind ein Talent, aber ein Schriftsteller können Sie nicht sein, da Ihnen akademische Studien abgehen...“

Dovolj! Kakor vidite, g. urednik, dajejo le „akademične študije“ patent za pisateljstvo. Anzengruber Rosegger, naš Funtek, Tomšič e tutti quanti pa pojte se lepo skrit; pisatelje se ne morete zvati, ker nemate „akademskih študij“.

Morebiti se hoče g. H. zdaj kot umirovljeni „Staatshalterirat“ „ad honores“ vender potruditi, da preskrbi našemu kraškemu učitelju-literatu „patent“ za pisateljstvo, seveda tudi le „ad honores“.

Gorica: Pri besedi ženske podružnice sv. Cirila in Metoda, ki se je vršila v „blag namen“, odlikovala se je večina „naših poslancev“ s svojo nenavzočnostjo. Jaz sem videl le dra. Gregorčiča in dra. Rojica. Kje pa je bil „voditelj“ goriških Slovencev? Če so se „besede“ udeležili celó Neslovenci, kakor c. kr. namestniški svetovalec in okrajni glavar, vitez Bosizio, prof. Culot i. dr. ali ni bila dolžnost to storiti tudi drugim odličnim goriškim Slovencem, osobito deželnim poslancem? Morebiti so pa gospodje istih mislij z nekim goriškim trebusnatim slovenskim deželnim poslancem, (pravim „Demostenom“ v deželnem zboru) ki se je o pobiranju darov za družbo sv. Cirila in Metoda tako-le izrazil: „Das ist eine skandalöse Bettlerei!“ — ali ka-li?

Stari sluga: Kaj v dim? Ekscelencija, pišete z levico?

Grof Taaffe: Tako je. Tudi levica nam utegne kdaj biti koristna.

Američansko.

Mis Mary Heart emancipirana hči novega sveta, prepeljala se je preko morja, da si staro in leno Evropo ogleda. Praktična, kakor so Yankeejeve hčere, zabeležila si je vsak večer svoje dnevne dogodke. Nam je bilo dano za hip pogledati v njeno listnico. Pisala je:

1. dan. Kapitan je zelo prijazen človek, kadar sem na krovu, ne obrne očesa od mene.

2. dan. Nisem se motila. Kapitan Smith izrazil je danes svojo ljubezen. Jaz sem se molče od njega obrnila, nu da, človek si mora vendar prej nekoliko premisliti.

3. dan. Kapitan Smith je strastno v me zaljubljen. Danes se je vrgel na kolena pred mene, in se je grozil da bode ladjo s tristo potniki v zrak pognal, če ga ne uslišim. Moj Bog, kaj storiti?

4. dan. Danes sem rešila tri sto ljudem življenje.

Gorski.

Klerikalna resnicoljubnost.

„Domoljub“, ki ima glede resnicoljubnosti jako kosmato vest, je o zadnjih volitvah za mestni zbor trdil je, da bi kanalizacija in električna luč stali ogromno vsoto, to vsoto je tudi izrekel, dasi še živ krst, razven Kalana, ne ve, koliko bi približno bilo za ti dve investiciji treba.

V zadnji številki je pa samega sebe prekosil. Na prvi strani kliče vernike v boj proti višji deklinški šoli in piše v prvi koloni doslovno:

„Nekteri mestni očetje, vzlasti Hribar in dr. Tavčar, hočejo imeti svojo šolo, za katero bi bilo treba kapitala pol milijona, ali na leto kakih 20 tisoč.“

V drugi koloni pa je že pozabil na svojo nesramno laž, kajti ondu piše:

„Tako se torej godi mestnim očetom, ki so hoteli davkopláčevalcem prihraniti za prezidavanje šole kakih 50.000 gld. in za vzdržavanje šole najmanj 10.000 gld. na leto.“

Kje je sedaj pol milijona in 20.000 gld. na leto? Ali ni to najflagrantnejša sleparija, ako si na jednej in istej strani stoje take številke nasproti?

To so pač žalostne cvetke klerikalnega macchiavelizma, ki je bil še pred par leti v nas neznan, a sedaj se širi liki trtna uš.

A-hacelj: Doktor Črevljarsič pa vendar že predolgo otrobe veže o višji deklinški šoli.

B-hacelj: In pa vedno poudarjati: verska podlaga, verska izgoja!

C-hacelj: Vesta to je zaradi tega, ker je bil doktor Črevljarsič nekdanj minorit. Odkar je exminorit, sta mu samo še ti dve frazi v glavi ostali. Zato jih pa tako neusmiljeno prežveka.

A-hacelj in C-hacelj: No hvala Bogu, „exminorit“ je glavni steber katoliškemu političnemu društvu! Ubinam sumus?

A-hacelj: Črevljarsič trdi, da ima liberalna stranka baš proti poslancem kmetskih občin jako perfidne namene? Od kod neki to ve?

B-hacelj: Ve? Ali si tudi ti tako pozno ustal? Ali ne poznaš nemškega pregovora: „Wie der Schelm ist, so denkt er von andern.“

C-hacelj: Ta Črevljarsičeva pisava ni družega nego najnavadnejša „Bauernfängerei.“

A-hacelj: Ali je res dr. Bock najboljši zdravnik?

B-hacelj: Kdo to trdi?

A-hacelj: V „Tagespošti“ je bilo tako tiskano, sicer pa tudi sam trdi, da je „der einzige klinisch geschulte Augenarzt.“

B-hacelj: Glede zadnjega stavka zadostuj ti pregovor: „Lastna hvala smrdi,“ kar se pa Graške tetke tiče, pa itak že vemo, kam pes taco moli.

B-hacelj: Pravo praviš: A meni je pa še nekaj na jeziku. Ako je Bock docent, najboljši zdravnik, evropsko znan strokovnjak, kakor je pisala naša Ljubljanska babica, potem ne umejem, kako je nas doletela tolika sreča, da je takšen veleum prišel baš v Ljubljano kruha prosit. Tako zvezdo prve vrsti bili bi gotovo v Berolinu posadila takoj na desno stran Kochu ali kakšni drugi jednaki kapaciteti.

B-hacelj: Jaz ti to pojasnim. Da si je Bock baš Ljubljano izbral, to zgodilo se je: „non propter Jesum sed propter esum.“

Številka 4 in Kalan.

Zadnjič je nekdo po listih pripovedoval, kako važna je bila trojka v življenji Bismarkovem.

Jaz pa sem se spraval nad Kalana in našel, da ima v njegovem življenji številka 4 važno ulogo.

Lani 4. julija propal je z 41 glasovi. Križ sv. Andreja, ki je njegov patron, ima štiri konce. Kalan bil je zapleten v štiri pravde. Pri prvih treh plačal je 4 × 25 gld, pri zadnji dobil je 14 dnij. V „Domoljubu“ blamiral se je pa 400 krat.

P. n. gospodom naročnikom

dojde pričujoča številka dva dni kasneje, nego bi imela. Zakasnitev zakrivile so nepričakovane osebne ovire. Prihodnja številka izšla bode redno.

Gospode naročnike, ki so nam še na dolgu, prosimo, da izpolnijo svojo dolžnost, da nam ne bode treba upisavati jih pod rubriko „časnikarske filoksere“.

Upravništvo „Brusovo“.

Po telefonu.

Z Dolenjskega. Bog vé, v kakšni politični koži bodemo še v kratkem času videli pobožno ovčico, eks-minonita r—ć—a. Za sedaj pa je v istini škoda, da ta vrli poštenjak ni nadaljeval nemškega svojega poklica. Kakšnega božjega služabnika je izgubila sv. katoliška cerkev! Ta bi bil steber, ali vsaj „ein Säulein der Kirche“.

Iz Novega mesta. Znamenito je, da se proti višji deklini najbolj repenčijo gospodje, ki so po večini v kleščah celibatovih, ali pa možje, ki so že vso svojo obitelj ponemčili in se sedaj debelé o slovenskih mandatih. Gospod Detela, Vam v istini ni treba agitovati in glasovati proti slovenski višji deklini šoli, saj nimate nikogar več doma germanizovati. Ves Vaš zarod je že v Germanije blaženem naročji!

Zabavni nalogi.

(J. Š.)

I.

**Pevec, brada, količ, poletje, sonet, ustje,
vir, rožnica, živec, globa, dedič, jantar,
sočivje, iskra.**

Iz vsake besede vzemi po jedno črko, vse vkupe povedó ime in priimek znanega slovenskega pesnika.

II.

**Po vaseh in po goricah,
K maši so zvonovi peli
In po cestah, po stezicah
V cerkev so ljudje hiteli.**

V debelotiskanih črkah se čita pesnik te kitice. Kdo je to?

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnji številki.)

Rešitev zabavne naloge v 21. številki „Brusa“:

MIZA-ZIMA

Prav so pogodili: Maks Kreč na Savi, J. Robič v Kranjskigori, J. Faturn na Rakeku in Ana J. v Ljubljani.

Rešitev zabavne naloge

v 21. številki „Brusovi“:

**prt, vrt, krt, grd, žrd, srd, črt, trd, hrt, trs, črv, brv,
trn, črn, brk, Grk, grb, vrv, grm, trg, Srb.**

Rešitev skakalnice „Lipa“

v 21. številki:

V dolini za tremi gorami,
Na sredi slovenske vasi,
Na sredi med belimi hrami
Tam lipa košata stoji.

Čegava jo roka vsadila,
In kdaj je to sveto drevó?
Vaščanom ta vest se zgubila,
Živečih ne pomni nikdó.

Živeči pozabili davno,
Le Jošt, ki je lani zaspal,
O lipi istorijo slavno —
On sam jo je dobro še znal.

Pod lipoj je starec sedéval,
Ko mrak se je znižal do stréh,
Mladini strmeči prepéval
O davno minulih je dneih.

Tu doli — dostavljal je čes'to —
Za gozdom kraj naše vasi,
Tam grozne moritve je mesto,
Tam tekla junaška je kri!

Turčinov ko listja in trave
Prihrulo na našo je vas,
Morilo, da v breg iz nižave
Jokú se razlegal je glas.

Balade in romance. Napisal A. A.

(Prav so jo pogodili gg. J. M. v Kranji in A. J. v Ljubljani.)

Listnica uredništva:

Gosp. F. K. v Lj.: Nemške dame, ki za nemških turnarjev zastavo prosjačijo „mit deutschen Gruss“ pri slovenskih damah so: Amalia Hauffen, Anna Knapitsch, Fanny Kulp, Marie Mühleisen, Eugenie Raspi, M. S. Vok in Antonie Gratzky.

Gosp. M. S. na Poljanah: Ker se Vam pesem o vodu lepa zdi, bodi jej tukaj mesto, da se še drugi na njej nasladé:

Lepa je Ljubljana,
K' je „vaserlajtenga“ napeljana.
To je kuhar'cam všeč
K' jim voda teče iz Kleč.

Kuhar'ce so se jezile
K' so vodo po stengah nosile,
Zdaj pa pipo kar odpre.
Pa ima vode, kol'kor če.

Gosp. Jaroslav v Lj.: Vi bi radi znali, zakaj je bilo po pravoslavnem stotniku P. pogrebno opravilo v tukajšnji protestantski cerkvi. Odgovor je jednostaven. Na prošnjo, da bi bilo pogrebno opravilo pri sv. Krištofu, rekel je naš knezškof, da to ne gre, da to moie dovoliti le papež. Obrniti bi se torej bilo nanj, a pismeno. Na ponižno uprašanje, bi se li to ne moglo zgoditi brzojavnim putem, saj vender sveti oče večkrat pošlje svoj blagoslov telegrafično, bil je odgovor, da v tem slučaju ne. Isto tako se na drugem mestu ni dovolilo, da bi bil pokojnik položen v obiteljsko rako, zato se je moral kupiti poseben grob, ki pa je kakor raka — na sv. Krištofa pokopališči. — Ker druge cerkve ni bilo dobiti, obrnili so se pokojnikovi svoji do protestantske občine, ki je takoj dovolila, da se pogrebno opravilo in parastos vrši v njeni cerkvi. Nasproti glasoval je samo g. Rütting.

